

ประเด็นเด่น วิ.อาญา สัปดาห์ที่ 4

WWW.BANGKOKLAWTUTOR.COM

LINE : @BANGKOKLAW FACEBOOK : BANGKOKLAW #เที่ยงคู่ความสำเร็จ INSTAGRAM : BANGKOKLAW_TUTOR

BANGKOK LAW
#เที่ยงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 1-3 อ.อรรถพล ใหญ่สว่าง (ภาคปกติ)

> การเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญหายไปแทนผู้เสียหายตามมาตรา 43 พนักงานอัยการจะเรียกค่าเสียหายอย่างอื่น เช่น ค่าปรับ, ดอกเบี้ย ซึ่งเป็นค่าเสียหายอย่างอื่นนอกจากทรัพย์สิน หรือราคาที่สูงสูญหายไปแทนผู้เสียหายไม่ได้

> การลักโจนที่ดิน จะเรียกใช้ราคาที่ดินไม่ได้ เพราะโจนที่ดินเมื่อถูกลักย่อมขอออกโฉนดใหม่ได้ (ฎ. 3600/2553)

BANGKOK LAW
#พิชัยคู่ความสำเร็จ

ฎ. 3600/2553

ป.วิ.อ.มาตรา43 ให้อำนาจพนักงานอัยการที่จะเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายเฉพาะทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญหายไปเนื่องจากการกระทำความผิด ซึ่งในคดีนี้ทรัพย์สินสูญสูญหายไปคือโฉนดที่ดินเท่านั้น แม้จำเลยจะจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดให้แก่บุคคลภายนอกโดยได้รับเงินมา 700,000 บาท แต่ก็ยังเป็นเงินที่จำเลยได้รับมาจากการปลอมหนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหายแล้วนำโฉนดที่ลักมาไปขาย มีใช้ทรัพย์สินที่ผู้เสียหายสูญสูญสูญไปจากการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ อีกทั้งกรณีจำเลยไม่สามารถคืนโฉนดให้ได้นั้นเนื่องจากโฉนดที่ดินโอนไปยังบุคคลภายนอก ผู้เสียหายก็ยังฟ้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหากได้ ศาลจึงให้จำเลยใช้ราคาเป็นเงิน700,000 บาท แก่ผู้เสียหายไม่ได้)

ข้อ 1-3

อ.อรรถพล ใหญ่สว่าง

(ภาคปกติ)

BANGKOK LAW
#ทีมทนายชั้นนำ

ฎ. 11224/2555

การที่สลากกินแบ่งรัฐบาลถูกรางวัลที่หนึ่งและจำเลยทั้งสองร่วมกันไปรับเงินรางวัลมาแล้ว ย่อมทำให้โจทก์ร่วมหมดโอกาสที่จะได้รับเงินรางวัล เท่ากับว่าโจทก์ร่วมต้องสูญเสียเงินจำนวนนั้นไปเนื่องจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองโดยตรง โจทก์จึงมีสิทธิขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงินหรือใช้เงินเท่ากับจำนวนเงินรางวัลที่หนึ่งให้แก่โจทก์ร่วมได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 43

แต่ได้ความว่าในการขอรับเงินรางวัล จำเลยทั้งสองได้รับเงินมาเพียง 3,980,000 บาท เพราะต้องเสียอากรแสตมป์ 20,000 บาท จำเลยทั้งสองต้องคืนหรือใช้เงินจำนวนเท่าที่ได้รับมาเท่านั้น และโจทก์ร่วมซึ่งได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสองย่อมมีสิทธิที่จะขอให้บังคับจำเลยทั้งสองใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม โดยเรียกดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ต้องใช้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 440 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 44/1 ได้

ข้อ 1-3

อ.อรรถพล ใหญ่สว่าง (ภาคปฏิบัติ)

> คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามมาตรา 46 ซึ่งจะต้องพิจารณาไปถึงประเด็นแห่งคดี และพิจารณาไปถึงคู่ความแห่งคดีด้วย แต่ในบางกรณีคดีแพ่งนั้นก็ไม่จำเป็นต้องถือข้อเท็จจริงตามคดีอาญา (ฎ. 7629/2560)

ฎ. 7629/2560

จำเลยที่ 1 ยื่นคำแก้ฎีกา ว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิด สัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน เป็นการขอให้ศาลฎีกา เปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ซึ่งต้องกระทำโดยการยื่นเป็นคำฟ้องฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 มิใช่ขอมาในคำแก้ฎีกา จึงไม่เป็นประเด็นที่ศาลฎีกาต้องวินิจฉัยให้

BANGKOK LAW
#เที่ยงที่สุดความสำราญ

ข้อ 1-3

อ.อรรถพล ใหญ่สว่าง

(ภาคปกติ)

> ในเรื่องอายุความคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา มาตรา 51 นั้น ถ้าได้ฟ้องคดีอาญาและศาลพิพากษาลงโทษจำเลยจนคดีเด็ดขาดแล้วก่อนที่ได้ฟ้องคดีแพ่ง สิทธิของผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีแพ่งย่อมมีตามกำหนดอายุความในมาตรา 193/32 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดเท่านั้น มิได้ใช้กับบุคคลอื่นด้วย (ฎ. 9866/2560 (ป))

ฎ. 9866/2560 (ป)

การที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 เป็นคดีอาญาฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ถือได้ว่าพนักงานอัยการฟ้องคดีแพ่งโจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นบุพการีของผู้ตายด้วย คดีนี้จึงเป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามความหมายแห่ง ป.วิ.อ. มาตรา 51 ในอันที่จะต้องใช้อายุความในการอาญาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับแก่คดี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 448 วรรคสอง

ในคดีอาญามีการฟ้องคดีและศาลพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 จนคดีเสร็จเด็ดขาดแล้วก่อนที่โจทก์ทั้งสองได้มาฟ้องคดีนี้ซึ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา 51 วรรคสาม บัญญัติให้มีกำหนดอายุความในมาตรา 193/32 แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งบัญญัติให้มีกำหนด 10 ปี ดังนี้ไม่ว่าสิทธิเรียกร้องเดิมจะมีกำหนดอายุความเท่าใด ดังนั้นเมื่อเหตุเกิดวันที่ 25 กันยายน 2554 และโจทก์ทั้งสองนำคดีมาฟ้องวันที่ 27 มีนาคม 2556 คดีโจทก์ทั้งสองสำหรับจำเลยที่ 1 จึงไม่ขาดอายุความ การเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาซึ่งให้นับอายุความการอาญาที่ยาวกว่าตาม ป.พ.พ. มาตรา 448 วรรคสองนั้น หมายความว่าเฉพาะการเรียกร้องจากตัวผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นการเฉพาะ มิได้หมายถึงผู้อื่นที่ไม่ได้ร่วมในการกระทำความผิดด้วย การเรียกร้องค่าเสียหายเอาแก่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นนายจ้างจึงต้องใช้อายุความ 1 ปี นับแต่รู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 448 วรรคหนึ่ง โจทก์ทั้งสองทราบว่าจำเลยที่ 2 เป็นนายจ้างของจำเลยที่ 1 วันที่ 24 ตุลาคม 2554 และนำคดีมาฟ้องวันที่ 27 มีนาคม 2556 ซึ่งเกินกำหนด 1 ปี ดังกล่าว คดีโจทก์ทั้งสองสำหรับจำเลยที่ 2 จึงขาดอายุความ

ข้อ 1-3 อ.รานิศ เกศพิทักษ์ (ภาคปกติ)

> คำร้องทุกข์ไม่มีแบบ จะร้องทุกข์ด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ ในตอนแรกผู้เสียหายเพียงแต่มาร้องทุกข์ไว้เพื่อเป็นหลักฐานเท่านั้น แต่ภายหลังจากนั้น ผู้เสียหายได้มาให้การกับพนักงานสอบสวน กรณีเช่นนี้จึงถือว่าเป็นคำร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 2 (7) ประกอบมาตรา 123 แล้ว พนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจสอบสวน และพนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 121 และมาตรา 120 (ฎ. 4560/2558)

ฎ. 4560/2558

แม้ในเบื้องต้นโจทก์ร่วมที่ 1 ได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนไว้เป็นหลักฐาน ตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แต่หลังจากนั้นโจทก์ร่วมที่ 1 ไปให้การต่อพนักงานสอบสวนพร้อมกับร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยฐานฉ้อโกงรถคันดังกล่าว ตามบันทึกคำให้การของผู้ร้องทุกข์ผู้กล่าวหาหรือพยาน ซึ่งในการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนนั้น ป.วิ.อ. มาตรา 123 วรรคสามบัญญัติว่า คำร้องทุกข์จะทำได้เป็นหนังสือหรือร้องด้วยปากก็ได้ ถ้าเป็นหนังสือต้องมีวันเดือนปีและลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ ถ้าร้องด้วยปากให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ ลงวันเดือนปีและลายมือชื่อผู้บันทึกกับผู้ร้องทุกข์ในบันทึก

เมื่อพิจารณาดำเนินการตามคำให้การของผู้ร้องทุกข์ ผู้กล่าวหา หรือพยาน ระบุว่า วันที่ 16 ตุลาคม 2554 โจทก์ร่วมที่ 1 ไปให้การต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเขาสวนพ้อมกับร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยฐานฉ้อโกง โดยในคำให้การดังกล่าวปรากฏชื่อและที่อยู่ของโจทก์ร่วมที่ 1 ในฐานะผู้ร้องทุกข์ ลักษณะแห่งความผิด พฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำความเสียหายที่ได้รับและชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำผิดเท่าที่จะบอกได้เข้าลักษณะเป็นคำร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา 2(7) ประกอบมาตรา 123 แล้ว พนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจสอบสวน และพนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 121 และมาตรา 120 ตามลำดับ

ข้อ 4

อ.ธานี สิงหนาก

(ภาคปกติ)

BANGKOK LAW
#เที่ยงคู่สุทธานสำเร็จ

> การบรรยายฟ้องข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ที่เกิดการกระทำผิด ตามมาตรา 158(5) โจทก์ไม่ได้บรรยาย ศาลชั้นต้นตรวจพบในชั้นตรวจฟ้อง ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องตามมาตรา 161 ได้ (ฎ. 1276/2492)

> ศาลสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องและโจทก์ไม่แก้ โดยยืนยันว่าฟ้องของโจทก์บรรยายถูกต้องแล้ว ศาลจะต้องมีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ ตามมาตรา 161 การพิพากษาดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยเนื้อหาข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นแห่งคดีแล้ว สภานิติบัญญัติอาจมาฟ้องเป็นคดีนี้จึงเป็นอันระงับไป ป.วิ.อ. มาตรา 39 (4) (ฎ. 5137/2550)

> โจทก์ขอแก้ไขตามมาตรา 163, 164 ได้ เป็นการแก้ไขรายละเอียดที่ต้องกล่าวในฟ้อง มีใช้ข้อสาระสำคัญ เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้อง ศาลชั้นต้นจะต้องสั่งคำร้องขอโจทก์ก่อน จะวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์ขาดเวลาและสถานที่กระทำความผิดเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยมาตรา 158(5) ไม่ได้ เป็นการดำเนินกระบวนการที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของกฎหมาย (ฎ. 5135/2554(ป))

ข้อ 4

อ.ธานี สิงหนาก

(ภาคปกติ)

BANGKOK LAW
#เคียงคู่คู่ความสำเนา

ฎ. 5137/2550

ข้อกล่าวหาของโจทก์ในคดีนี้กับคดีอาญาเรื่องก่อนขอศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง มีมูลมาจากเหตุหรือการกระทำอันเดียวกันและศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้พิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาซึ่งเกิดการกระทำผิดตาม ป.วิ.อ. มาตรา 158 (5) ซึ่งถือว่าได้วินิจฉัยเนื้อหาข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นแห่งคดีแล้ว และโจทก์มิได้อุทธรณ์ จึงถือว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สภานิติบัญญัติอาญามาฟ้องเป็นคดีนี้จึงเป็นอันระงับไปตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 39 (4)

BANGKOK LAW
#เสียงคู่สุภาษาน้ำเต้า

ข้อ 4

อ.ธานี สิงหนาก

(ภาคปกติ)

ฎ. 5135/2554 (ป)

ในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำสั่งประทับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาแล้ว เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ฟ้องโดยอาศัย ป.วิ.อ. มาตรา 163 วรรคแรก ศาลชั้นต้นจะต้องพิจารณาคำร้องขอแก้ฟ้องของโจทก์ก่อนว่ามีเหตุอันควรอนุญาตหรือไม่ แล้วจึงดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไป แต่ศาลชั้นต้นกลับวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์มิได้บรรยายถึงวันเวลาที่จำเลยกระทำความผิด จำเลยไม่อาจต่อสู้คดีได้ ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา 158 (5) โดยมีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอแก้ฟ้องของโจทก์เสียก่อน จึงเป็นการดำเนินการสอบสวนพิจารณาที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของกฎหมาย ถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยในคดีนี้ได้โดยไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (4)

ข้อเท็จจริง ก่อนวันสืบพยาน โจทก์ขอแก้ไขฟ้องเกี่ยวกับเวลากระทำความผิดอ้างว่าพิมพ์ผิดพลาด แต่ศาลชั้นต้นไม่พิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่ กลับวินิจฉัยว่าฟ้องไม่ชอบด้วยมาตรา 158(5) แล้วพิพากษายกฟ้อง ถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว

หมายเหตุ : การประชุมใหญ่ครั้งนี้ไม่ได้มีมติในเรื่องว่าการไม่บรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลาและสถานที่นั้นเป็นฟ้องซ้ำหรือไม่ แต่มีความเห็นส่วนใหญ่ไปในทางเดียวกับว่าไม่เป็นฟ้องซ้ำ

ข้อ 6 อ.ประเสริฐ เสียงสุทริวงศ์ (ภาคคำ)

> การขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตามมาตรา 30 ผู้เสียหายจะต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย และต้องเป็นผู้เสียหายในฐานะความผิดนั้นด้วย จึงจะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ (ฎ. 2643/2550)

> การลัทธิโอบนที่ดั้น จะเรียกใช้ราคาที่ดินไม่ได้ เพราะโอบนที่ดั้นเมื่อถูกลัทธิยอมขอออกโอบนใหม่ได้ (ฎ. 3600/2553)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2643/2550

โจทก์ร่วมที่ 1 มีใช้ผู้เสียหายในความผิดต่อ พ.ร.บ. จราจรทางบกฯ ซึ่งเป็นความผิดต่อรัฐ ทั้งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าโจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับอันตรายแก่กายจากการกระทำความผิดของจำเลยแต่อย่างใด คงมีแต่โจทก์ร่วมที่ 2 เท่านั้นที่ได้รับอันตรายสาหัส โจทก์ร่วมที่ 1 จึงมีใช้ผู้เสียหายในความผิดตาม ป.อ. มาตรา 300 ด้วย จึงไม่อาจเข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีนี้ได้ แต่ศาลล่างทั้งสองมิได้ยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของโจทก์ที่ 1 ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง เพราะเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

BANGKOK LAW
#เที่ยงคู่กับความสำเริง

ข้อ 6

อ.ประเสริฐ เสียงสุกรินทร์

(ภาคคำ)

ฎ. 5917/2545

ผู้ร้องเป็นพี่ชายผู้ตาย มีใช้บุคคลที่มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามที่ ป.วิ.อ. มาตรา 5 (2) บัญญัติไว้ ไม่อาจร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ได้ ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้อง

> ในคดีอาญา ลายมือชื่อโจทก์ต้องเป็นลายมือชื่อจริง ๆ หากผู้เสียหายต่างกนาย แล้วกนายความมาลงลายมือชื่อของกนายความเพื่อยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ ซึ่งตัวคำร้องไม่ใช่คำฟ้อง เพราะไม่ได้มีแบบตาม มาตรา 158 เป็นแค่คำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์เท่านั้น กนายความจริงลงในคำร้องได้

> หากผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ จะต้องพิจารณาตามมาตรา 5 (2) ด้วย โดยพี่น้องร่วมบิดามารดาไม่สามารถขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ (ฎ. 5917/2545)